

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

Factors Affecting on Financial Adjustment of officers Of State Audit Office of the Kingdom of Thailand

ชนิกานต์ ภูกันหา

สาขาเอกการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ

Chanikan Pookanha

E-mail: 6114993620@rumail.ru.ac.th

Accounting, Faculty of Business Administration,

Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (2) เพื่อศึกษาการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (3) เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการบริหารการเงินที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (4) เพื่อศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (5) เพื่อศึกษาวิกฤต COVID-19 ที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 340 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค เท่ากับ 0.89 นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าทางสถิติโดย หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติการทดสอบแบบ t-test สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และหากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD และใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า บุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่มีเพศ และสถานภาพต่างกัน ทำให้การปรับตัวด้านการเงินต่างกัน และบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่มีอายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ทำให้การปรับตัวด้านการเงินโดยรวมไม่ต่างกัน นอกจากนี้ ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านภาวะเศรษฐกิจ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านอิทธิพลสื่อส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

คำสำคัญ: การปรับตัวด้านการเงิน; สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

Abstract

The objectives of this study were (1) to study factors affecting on financial adjustment of officers of State Audit Office of the Kingdom of Thailand. (2) to study work factors affecting on financial adjustment of officers of State Audit Office of the Kingdom of Thailand classified by personal factors. (3) to study the financial attitude affecting on financial adjustment of officers of State Audit Office of the Kingdom of Thailand. (4) to study the external factors affecting on financial adjustment of officers of State Audit Office of the Kingdom classified by personal factors. (5) to study the COVID-19 crisis affecting on financial adjustment of officers of State Audit Office of the Kingdom of Thailand. The sampling group was used in this research was 340 officers of State Audit Office of the Kingdom of Thailand in Bangkok and using questionnaire as a survey tool for collecting data. The Validity and alpha-coefficient of Cronbach were found to be 0.82 and 0.85. Data were collected and analyzed by using statistical tools such as of frequency, percentage, mean and standard deviation. Moreover, hypothesis was tested with t-test and one-way ANOVA statistics. Besides, if the differences were found, they would be analyzed in pair by LSD method and multiple regression. There was interaction at the 0.05 level of significance.

The hypothesis testing was found that officers of State Audit Office of the Kingdom of Thailand with gender and status different, making the financial adjustment of officers was different. And the officers of State Audit Office of the Kingdom of Thailand with ages education average income per month and average expenses per month different, making the performance efficiency of officers was no different. Further, the most factors for affecting on financial adjustment such as financial attitude and external factors were also affected to the financial adjustment of officers of State Audit Office of the Kingdom of Thailand.

Keywords: Financial Adjustment; State Audit Office of the Kingdom of Thailand

บทนำ

เศรษฐกิจประเทศไทยในปัจจุบันมีปัจจัยลบเข้ามากระทบมาก ทั้งปัจจัยจากเศรษฐกิจโลกและจากภายในประเทศเอง ได้แก่ การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ภาวะภัยแล้งที่จะกระทบการผลิตในภาคเกษตร และ ความล่าช้าของงบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปี ทั้งสี่ปัจจัยจะสร้างผลกระทบอย่างมากทั้งต่อการผลิต รายได้ และการใช้จ่ายของคนในประเทศ โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของ COVID-19 ส่งผลให้เศรษฐกิจเข้าสู่ภาวะถดถอย ทำให้การลงทุน การใช้จ่ายภาคครัวเรือน มีแนวโน้มที่

จะไม่ขยายตัวหรือขยายตัวในอัตราที่ต่ำ และระดับหนี้ครัวเรือนที่สูงขึ้น เมื่อภาวะเศรษฐกิจซบเซา วิธีหนึ่งที่ถูกใช้ในการกระตุ้นเศรษฐกิจมากที่สุดก็คือ การลดดอกเบี้ยนโยบาย การคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายในระดับต่ำเป็นเวลานาน ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากอยู่ในระดับต่ำ ผลตอบแทนในการออมลดลง ทำให้คนต้องลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยงมากขึ้น เรียกว่า พฤติกรรม “Search for yield” และทำให้ต้นทุนทางการเงินต่ำ ลง ทำให้อยากกู้เงินมากขึ้น

จากผลวิจัยสำรวจสุขภาพทางการเงินของคนไทย ของ Gobear Thailand ผลสำรวจ พบว่า คนไทยมีปัญหาค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ ปัญหาการขาดสภาพคล่องของเงินสด การขาดการวางแผนด้านการเงิน ในวัยเกษียณเมื่ออายุมากขึ้น การขาดความรู้ในเรื่องของการเงิน ทำให้การจัดการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเงิน มักมีข้อผิดพลาดเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับจากการสำรวจทักษะทางการเงิน ปี 2559 ข้อมูลจากองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ได้ชี้ถึงปัญหาความรู้ทางการเงินของคนไทยว่า คนไทยยังมีระดับความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการทางการเงินในระดับที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

จากวิกฤตเศรษฐกิจต่าง ๆ จะเห็นได้ชัดว่าความแน่นอนคือความไม่แน่นอน อีกทั้งยังผลกระทบก็ยังไม่มีขอบเขตที่ชัดเจนทั้งในแง่ของขนาดและระยะเวลา สิ่งที่คุณคงต้องตระหนัก ก็คือต้องสร้างความมั่นคงให้กับชีวิตมากขึ้นในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะสิ่งที่สำคัญที่สุดคือความมั่นคงด้านการเงิน สิ่งที่คุณควรปฏิบัติเพื่อเตรียมรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากวิกฤตต่าง ๆ คือเราต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยการวางแผนการเงินทั้งด้านค่าใช้จ่าย และการมีแหล่งลงทุนเสริมที่สร้างรายได้ให้กับเรา ความมีวินัยทางการเงินไม่ก่อหนี้ก่อนสินจนเกินตัว และรู้จักลงทุนอย่างเหมาะสม หากเตรียมตัวไว้อีกก่อนก็จะสามารถสร้างชีวิตที่มีความสมดุล มีความมั่นคงทางการเงิน มีภูมิคุ้มกัน และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ ที่ไม่คาดคิดได้เป็นอย่างดี คนที่สุขภาพทางการเงินเข้มแข็งหรือมีภูมิคุ้มกันที่เพียงพอ ก็จะมีโอกาสที่จะอยู่รอดและผ่านพ้นวิกฤตในครั้งนี้ไปได้

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน การปรับตัวด้านการเงินให้เหมาะสม ในด้านรายได้ ค่าใช้จ่าย หนี้สิน เงินออม และการลงทุน เพื่อรองรับความผันผวนทางเศรษฐกิจ สร้างความพร้อมหรือสร้างฐานะให้มั่นคง และการวางแผนทางการเงินที่ดี และเพื่อที่จะเป็นแนวทางให้ทุกภาคส่วนช่วยกันสร้างความตระหนักรู้ ส่งเสริมวินัยทางการเงิน เพื่อสุขภาพทางการเงินที่ดีของภาคครัวเรือนและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
- 2) เพื่อศึกษาการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
- 3) เพื่อศึกษาทัศนคติต่อการบริหารการเงินที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
- 4) เพื่อศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

5) เพื่อศึกษาวิกฤต COVID-19 ที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สมมติฐานการวิจัย

- สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ ต่างกัน ทำให้การปรับตัวด้านการเงินต่างกัน
- สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคล อายุ ต่างกัน ทำให้การปรับตัวด้านการเงินต่างกัน
- สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยส่วนบุคคล สถานภาพ ต่างกัน ทำให้การปรับตัวด้านการเงินต่างกัน
- สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยส่วนบุคคล ระดับการศึกษา ต่างกัน ทำให้การปรับตัวด้านการเงินต่างกัน
- สมมติฐานที่ 5 ปัจจัยส่วนบุคคล รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน ทำให้การปรับตัวด้านการเงินต่างกัน
- สมมติฐานที่ 6 ปัจจัยส่วนบุคคล ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน ทำให้การปรับตัวด้านการเงินต่างกัน
- สมมติฐานที่ 7 ทักษะคติต่อการบริหารการเงิน ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงิน
- สมมติฐานที่ 8 ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านภาวะเศรษฐกิจ ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงิน
- สมมติฐานที่ 9 ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงิน
- สมมติฐานที่ 10 ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านอิทธิพลสื่อ ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงิน
- สมมติฐานที่ 11 วิกฤต COVID-19 ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงิน

ขอบเขตของงานวิจัย

1. ขอบเขตการวิจัยด้านเนื้อหาการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

2. ขอบเขตการวิจัยด้านประชากรที่ต้องการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ (1) ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล (2) ทักษะคติต่อการบริหารการเงิน (3) ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก และ (4) วิกฤต COVID-19

3.2 ตัวแปรตาม คือ การปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

4. ขอบเขตพื้นที่และระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

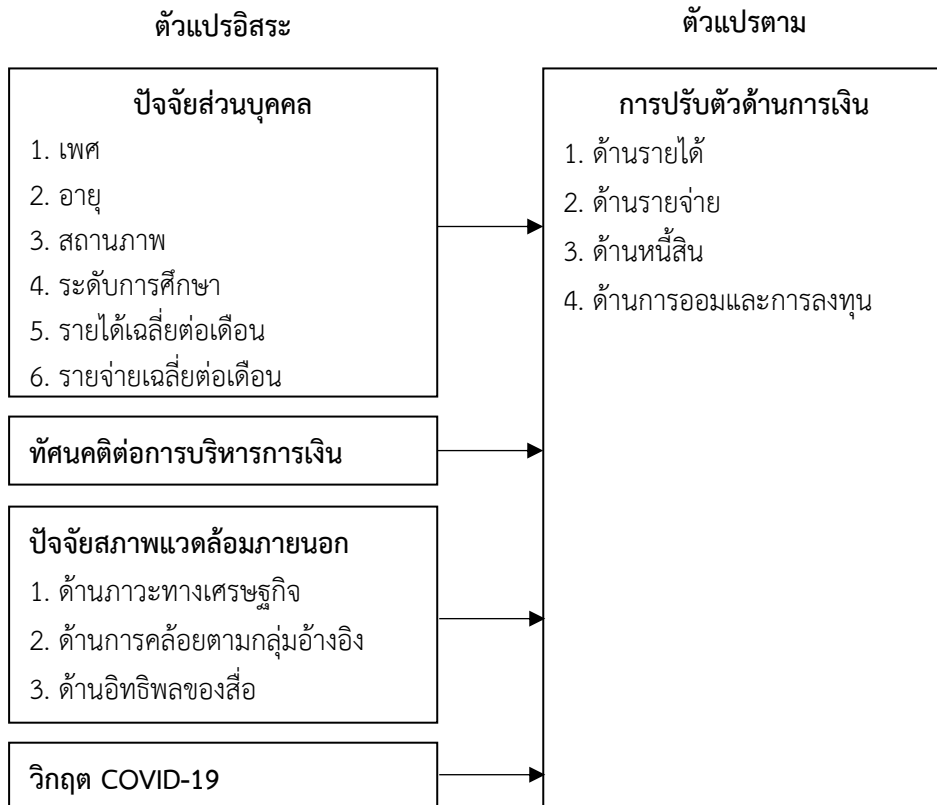
พื้นที่ศึกษา คือ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในเขตกรุงเทพมหานคร ใช้ระยะเวลาสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลและศึกษาวิจัยตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน ปี พ.ศ. 2563

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1. ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
- 2. เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการส่งเสริม วางแผนพัฒนานโยบายเพื่อให้บุคลากรมีการปรับตัวด้านการเงินอย่างเหมาะสม และให้ตระหนักรู้ถึงการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรในอนาคต

3. เพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่สนใจได้เข้าใจถึงความสำคัญของการปรับตัวด้านการเงินและมีการบริหารการเงินที่เหมาะสม โดยต้องมีการปรับตัวทั้งด้านรายได้ ค่าใช้จ่าย หนี้สิน การออมและการลงทุน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน หมายถึง ดัชนีที่ชี้ว่าคุณคนนั้นคิดและมีความเอาใจใส่เกี่ยวกับการบริหารจัดการทางการเงิน การกู้ยืม การออม การใช้จ่าย และการวางแผนทางการเงิน เพื่อให้มีความสมดุลอย่างเหมาะสม

ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก หมายถึง สภาวะแวดล้อมทางธรรมชาติ อิทธิพลของสังคม ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนส่งผลต่อการปรับตัวของคุณคนของแต่ละบุคคลแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ที่ได้พบเจอรวมทั้งการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับแต่ละบุคคล

ภาวะทางเศรษฐกิจ หมายถึง สถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่มีภาวะเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่ต่ำ รวมถึง ภาวะเศรษฐกิจโลก ที่ส่งผลด้านลบต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง หมายถึง การที่คุณคนกระทำตามกลุ่มคนในสังคม บุคคลรอบข้าง หรือบุคคลใด ๆ ที่มีความสำคัญกับตน ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคุณคนนั้น ๆ ว่าต้องการแสดงหรือไม่ต้องการแสดงพฤติกรรมอะไร

อิทธิพลของสื่อ หมายถึง แรงผลักดันที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมและทัศนคติของมนุษย์อันมีผลต่อการดำรงชีวิต ซึ่งอิทธิพลต่าง ๆ นั้น มีทั้งในแง่บวกและลบ ถ่ายทอดมายังประชาชน ซึ่งอาจมีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม

วิกฤต COVID-19 หมายถึง การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงไปทั่วโลก ทำให้เกิดความกังวลว่าวิกฤต COVID-19 นี้จะสิ้นสุดลงเมื่อใด จะกลับมารุนแรงอีกครั้ง และจะมีวัคซีนรักษาหรือไม่

การปรับตัวด้านการเงิน หมายถึง การทำความเข้าใจด้านการเงินและแสดงออกด้านการเงินอย่างเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อม เพื่อนำชีวิตไปสู่ความมั่นคงทางการเงิน ได้แก่

1. **ด้านรายได้** หมายถึง การแสดงออกด้านการหารายได้เหมาะสมต่อสภาพแวดล้อม โดยใช้เวลาทำงานให้มากขึ้น เพื่อที่จะได้รับผลตอบแทนมากขึ้น หารายได้เพิ่มเติม มีรายได้เสริมจากดอกเบี้ยหรือเงินปันผล และรายได้เสริมจากกำไรจากการซื้อขายหุ้น

2. **ด้านรายจ่าย** หมายถึง การแสดงออกด้านการใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อม โดยจัดลำดับความสำคัญของค่าใช้จ่าย และลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น วางแผนใช้จ่ายเงินให้เหมาะสมกับเงินที่มีอยู่

3. **ด้านหนี้สิน** หมายถึง การแสดงออกด้านภาระหนี้สินอย่างเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อม โดยจำกัดภาระผ่อนหนี้ ไม่ให้เกิน 35% - 45% ของรายได้ต่อเดือน หากไม่สามารถชำระหนี้ต่อควรวัดเวลาการชำระหนี้ ขอพักชำระหนี้ หรือ Re-finance การบริหารเพื่อประหยัดดอกเบี้ยและร่นระยะเวลาในการผ่อนชำระลง

4. **ด้านการออมและการลงทุน** หมายถึง การแสดงออกด้านการออมและการลงทุนอย่างเหมาะสมต่อสภาพแวดล้อม โดยออมเงินให้ได้ 10% - 30% ของรายได้ต่อเดือน เมื่อการลงทุนมีความผันผวนมากขึ้น จะลงทุนโดยกระจายความเสี่ยงไปยังสินทรัพย์หลาย ๆ ประเภท มีความพร้อมในการลงทุนเมื่อมีโอกาสทางการเงินเกิดขึ้น

การทบทวนวรรณกรรม

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2553) แนวคิดความสัมพันธ์ระหว่าง ทัศนคติ กับ พฤติกรรม กล่าวว่า ทัศนคติ มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล ในขณะที่เดียวกัน การแสดงพฤติกรรมของบุคคลก็มีผลต่อทัศนคติ ของบุคคลด้วย อย่างไรก็ตาม ทัศนคติ เป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรม ทั้งนี้เพราะ เทรียนดิส (Triandis, 1971) กล่าวว่า พฤติกรรมของบุคคล เป็นผลมาจาก ทัศนคติ บรรทัดฐานของสังคม นิสัย และผลที่คาดหวังการเปลี่ยนแปลง ทัศนคติ โดย การสื่อสาร (Attitude Change: Communication)

กิจติพร สิทธิพันธุ์ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ผลวิจัยพบว่าข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลทางด้านระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานครในด้านกรอบระยะเวลาที่กำหนดและรูปแบบในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านภาวะทางเศรษฐกิจ มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

Ajzen (1991) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (Normative) ซึ่งเป็นตัวกำหนดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subject Norm) เป็นความเชื่อที่ว่าบุคคลหรือกลุ่มคนเฉพาะคิดว่าเขาควรหรือไม่ควรทำ พฤติกรรม

นั้น ถ้าบุคคลได้เห็นหรือรับรู้ว่าคุณค่าที่มีความสำคัญต่อเขา (กลุ่มอ้างอิง: Subjective Norm) ได้ทำพฤติกรรมนั้น ก็มีแนวโน้มที่จะคล้อยตามและทำตามด้วย ซึ่งบุคคลหรือกลุ่มอ้างอิงที่สำคัญแต่ละเรื่องจะขึ้นอยู่กับประเด็นเรื่องหรือพฤติกรรมที่สอดคล้องกับกลุ่มอ้างอิงนั้น

สนทนา เชมวิรัตน์ และดวงใจ เชมวิรัตน์ (2556) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรกลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางสังคม ด้านอิทธิพลสื่อมีความสัมพันธ์กับการจัดการจัดการการเงินส่วนบุคคล

ฝ่ายส่งเสริมความรู้ทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย (2563) บทเรียนชวนคิดหลังวิกฤตโควิด จาก BOT พระสยาม MAGAZINE กล่าวว่า วิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 ส่งผลต่อสุขภาพกาย สุขภาพใจ การใช้ชีวิตประจำวัน ไปจนถึงเรื่องการเงิน ซึ่งวินัยการเงินเป็นเรื่องสำคัญ ปฏิเสธไม่ได้ว่าผู้ที่รอดชีวิตจากความเดือดร้อนเรื่องเงินในวิกฤตช่วงนี้ไปได้ กลุ่มหนึ่งคือ ผู้ที่มีวินัยการเงิน ในด้านการการรายได้เพิ่มเติม การควบคุมรายจ่าย การจำกัดภาระหนี้ และการสร้างเครื่องมือ ช่วยลดความเสี่ยงในชีวิต เช่น การออม และการทำประกันต่าง ๆ เป็นต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัย เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้วิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ บุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ส่วนกลาง มีบุคลากรจำนวนทั้งสิ้น 1,852 คน (ที่มา: ฝ่ายทรัพยากรบุคคลสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2563) ใช้วิธีกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ตามสูตรคำนวณของ Taro Yamane โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ $\pm 5\%$ จากการคำนวณจะได้ขนาดตัวอย่างน้อย 329 คน ทั้งนี้เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนผู้วิจัยจึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 340 คน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยรวบรวมจากการให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามโดยตรง ซึ่งมีระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนพฤศจิกายน 2563

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ มาปรับใช้ในการเก็บข้อมูล โดยแบบสอบถามสามารถแบ่งออกเป็น 5 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 ทักษะการติดต่อบริหารการเงิน โดยลักษณะคำถามที่ใช้การวัดข้อมูลประเภทมาตราวัดอันตรภาค หรือช่วง (Interval) และมีการกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ไว้ 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ภาวะทางเศรษฐกิจ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และอิทธิพลของสื่อ โดยลักษณะคำถามที่ใช้การวัดข้อมูลประเภทมาตราวัดอันตรภาค หรือช่วง (Interval) และมีการกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ไว้ 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 วิฤต COVID-19 เกี่ยวกับความกังวลของผู้ตอบแบบสอบถามต่อวิฤต COVID-19 โดยลักษณะคำถามที่ใช้การวัดข้อมูลประเภทมาตราวัดอันตรภาค หรือช่วง (Interval) และมีการกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ไว้ 5 ระดับ

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามการปรับตัวด้านการเงินของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ด้านรายได้ ด้านรายจ่าย ด้านหนี้สิน และด้านการออมและการลงทุนโดยลักษณะคำถามที่ใช้จะเป็นแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยจะใช้การวัดข้อมูลประเภทมาตราวัดอันตรภาค หรือช่วง (Interval) และมีการกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ไว้ 5 ระดับ

การแปลความหมายระดับคะแนนได้ดังนี้

4.21 - 5.00 หมายถึง	มีระดับการปรับตัวอยู่ในระดับมากที่สุด
3.41 - 4.20 หมายถึง	มีระดับการปรับตัวอยู่ในระดับมาก
2.61 - 3.40 หมายถึง	มีระดับการปรับตัวอยู่ในระดับปานกลาง
1.81 - 2.60 หมายถึง	มีระดับการปรับตัวอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.80 หมายถึง	มีระดับการปรับตัวอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับ ขั้นตอน ดังนี้

3.1 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรง (Validity) หากค่าดัชนีที่ใช้แสดงความสอดคล้อง (IOC) คำนวณได้มีค่า เท่ากับ 0.50 หรือมากกว่าถือว่าข้อคำถามนั้นผ่านเกณฑ์เป็นตัวแทนในประเด็นที่ต้องการวัด สามารถนำไปใช้ในการทดสอบ

เมื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของข้อคำถามในแบบสอบถามแล้ว แบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วจะนำไปทดสอบ (Try-Out) กับกลุ่มที่นอกเหนือกลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะเหมือนกันจำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) พบว่าแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89

3.2 วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้บุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ส่วนกลาง ในกรุงเทพมหานครตั้งแต่อายุ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 340 ตัวอย่าง จากนั้นทำการตรวจสอบความถูกต้อง และความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ แล้วนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติ และพิสูจน์สมมติฐาน

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้บันทึกและประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for Windows โดยแบ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ซึ่งได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน ผู้วิจัยใช้สถิติ t-test ในการวิเคราะห์การปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรจำแนกตามเพศ ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบถึงความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD สำหรับตัวแปรด้าน อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และใช้สถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) สำหรับการวิเคราะห์ ทักษะคิดต่อการบริหารการเงิน ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก และวิกฤต COVID-19 ที่มีผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยการวิจัยครั้งนี้ใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

1. บุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 77.40 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 26-35 ปี มีจำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 54.70 สถานภาพโสด จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 66.50 ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 61.80 ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในระดับ 20,001-30,000 บาท จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 47.60 และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในระดับ 20,001-30,000 บาท จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2. ทักษะคิดต่อการบริหารการเงิน พบว่า ผลรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในเรื่องทักษะคิดต่อการบริหารการเงิน จะเลือกตอบในการวางแผนที่ดีในวันนี้ เพื่อชีวิตที่ดีกว่าในอนาคตมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.62 รองลงมาได้แก่ การวางแผนการเงินทำให้เราสามารถรับมือกับหนี้สินที่เกิดขึ้นได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 และลำดับสุดท้ายคือ สำรวจรายได้ หนี้สินและค่าใช้จ่าย เพื่อให้ได้รู้ว่าสภาพทางการเงินที่แท้จริงเป็นอย่างไร เป็นการรับมือสิ่งที่ไม่คาดคิด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51

3. ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก พบว่า ผลรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกเป็นรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในเรื่องภาวะเศรษฐกิจในระดับมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 รองลงมา ได้แก่การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และอิทธิพลของสื่อในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และ 3.64 ตามลำดับ

4. วิกฤต COVID-19 พบว่า ผลรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในเรื่องวิกฤต COVID-19 จะเลือกตอบ ไม่มีใครสามารถประเมินได้ว่าวิกฤต COVID-19 จะหมดไปเมื่อใด มีระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 รองลงมาคือ คิดว่าวิกฤต COVID-19 จะกลับมารุนแรงอีกครั้ง มีระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และลำดับสุดท้ายคือ คิดว่าวิกฤต COVID-19 จะสิ้นสุดภายในกลางปีหน้า มีระดับที่ปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24

5. การปรับตัวด้านการเงินพบว่า ผลรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาการปรับตัวด้านการเงินเป็นรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในด้านรายจ่าย มีการปรับตัวด้านการเงินระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 รองลงมา ได้แก่ ด้านหนี้สิน และด้านการออมและการลงทุน มีการปรับตัวด้านการเงินระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 และ 3.61 ตามลำดับ ให้ความสำคัญลำดับสุดท้ายคือ ด้านรายได้ มีการปรับตัวด้านการเงินระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18

6. ผลการเปรียบเทียบการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน สามารถสรุปการวิจัย ได้ดังนี้

6.1 บุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่มีเพศ สถานภาพ ต่างกัน ทำให้การปรับตัวด้านการเงินต่างกัน

6.2 บุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่มีอายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน ทำให้การปรับตัวด้านการเงินไม่ต่างกัน

7. ผลจากการวิเคราะห์เชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (Y)

ตัวแปรพยากรณ์	B	S.E.	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	0.756	0.257		2.945	0.003*
ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X ₁)	0.231	0.054	0.207	4.305	0.000*
ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านภาวะเศรษฐกิจ (X ₂)	0.146	0.056	0.140	2.615	0.009*
ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (X ₃)	0.118	0.037	0.168	3.220	0.001*
ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านอิทธิพลของสื่อ (X ₄)	0.219	0.040	0.304	5.460	0.000*
วิกฤต COVID - 19 (X ₅)	0.012	0.050	0.013	0.242	0.809

R = 0.610, R² = 0.373, AdjR² = 0.363, F = 39.670, Sig = 0.000*, * = P<0.05

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอย Multiple Regression Analysis พบว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมด 5 ด้าน มีตัวแปรอิสระจำนวน 4 ตัวแปรที่มีผลต่อการปรับตัวด้านการเงิน (Y) โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีผลสูงสุดคือ ทัศนคติต่อการบริหารการเงิน (X₁) ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านอิทธิพลของสื่อ (X₄) ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (X₃) และปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านภาวะเศรษฐกิจ (X₂) ตามลำดับ จากตารางที่ 24 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.610 และค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R Square) มีค่าเท่ากับ 0.373 ซึ่งหมายความว่า ตัวแปรทั้ง 5 ตัว มีผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ร้อยละ 37.3 ส่วนที่เหลือร้อยละ 62.7 เกิดจากอิทธิพลจากปัจจัยอื่น ๆ และสามารถนำมาแทนค่าในสมการพยากรณ์ได้ดังต่อไปนี้

$$Y = 0.756 + 0.231X_1 + 0.146X_2 + 0.118X_3 + 0.219X_4$$

0.003*   0.000*   0.009*   0.001*   0.000*

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาที่ได้ในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำประเด็นที่สำคัญมาอภิปรายผลเพื่อยืนยันความสอดคล้องและความแตกต่างจากงานวิจัยอื่น ๆ ได้แก่

1. ด้านรายได้ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เป็นไปได้ว่า บุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน คิดว่ามีรายได้ที่ความมั่นคงและเพียงพอแล้ว ให้ความสำคัญมากที่สุดในเรื่องการทำงานล่วงเวลา แสดงว่าบุคลากรส่วนใหญ่ไม่มีการหารายได้เสริม เช่น รายได้จากดอกเบี้ย เงินปันผล และการซื้อขายหุ้น ซึ่งในอนาคตอาจมีความเสี่ยงในการหารายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่ายได้ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สนทยา เขมวีรัตน์ และดวงใจ เขมวีรัตน์ (2556) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรกลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า มีความเห็นเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการหารายได้ในระดับปานกลางเกี่ยวกับการทำงานพิเศษเพื่อหารายได้เพิ่มเติม

2. ด้านรายจ่าย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เป็นไปได้ว่าบุคลากร คิดว่ารายรับไม่ได้มีทุกวัน เหมือนรายจ่าย ซึ่งการวางแผน หรือลดรายจ่ายง่ายกว่าการเพิ่มรายได้ เพียงแค่วางแผนการใช้เงินโดยจัดลำดับความสำคัญของค่าใช้จ่าย และลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สนทยา เขมวีรัตน์ และดวงใจ เขมวีรัตน์ (2556) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรกลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่ามีความเห็นด้านการใช้จ่ายในระดับค่อนข้างสูงเกี่ยวกับการกำหนดวงเงินในการใช้จ่ายคำนึงถึงความจำเป็น

3. ด้านหนี้สิน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เป็นไปได้ว่าบุคลากรคิดว่าหนี้สินถือเป็นอุปสรรคอย่างมากในการเก็บออม การบริหารหนี้สินทำได้โดยจำกัดภาระผ่อนหนี้ ไม่ให้เกิน 35% - 45% ของรายได้ ต่อเดือน หนี้สินที่ต้องใช้ระยะเวลาชำระนานกว่า 1 ปี จะต้องบริหารให้ประหยัดดอกเบี้ยและร่นระยะเวลาในการผ่อนชำระลง เป็นต้น ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา วิทยาภรณ์(2559) ที่ศึกษากระบวนการแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาพบว่ากระบวนการแก้ไขปัญหาหนี้สินอยู่ในระดับมากที่สุด โดยการจัดสวัสดิการให้เพียงพอ จะทำให้ลดรายจ่าย ปัญหาหนี้สินก็จะลดลง

4. ด้านการออมและการลงทุน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เป็นไปได้ว่า บุคลากรมีความตระหนักถึงความรู้ด้านการเงินและความสำคัญของการเก็บออมเพื่อใช้ในยามจำเป็นในอนาคต เนื่องจากอาจเป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาด้านหนี้สินได้ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยสนทยา เขมวีรัตน์ และดวงใจ เขมวีรัตน์ (2556) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรกลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความเห็นด้านการออมและการลงทุนอยู่ในระดับค่อนข้างสูง เกี่ยวกับการฝากเงินในอัตราที่เท่ากันทุกเดือน มีการลงทุนโดยการควบคุมความเสี่ยงอย่างดี ลงทุนในทรัพย์สินที่ต่างกัน โดยคำนึงถึงระยะเวลาที่ต้องการใช้ประโยชน์จากการลงทุน

5. ด้านเพศ บุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่มีเพศต่างกัน ทำให้การปรับตัวด้านการเงินโดยรวมต่างกัน ซึ่งผลวิจัยพบว่า เพศชายในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีการปรับตัวด้านการเงินมากกว่าเพศหญิง ทั้งในด้านรายได้ ด้านรายจ่าย ด้านหนี้สิน และด้านการออมและการลงทุน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า เพศชายมักเป็นผู้นำครอบครัว ซึ่งจะถูกคาดหวังในเรื่องการหาเลี้ยงครอบครัว การตัดสินใจสิ่งต่าง ๆ ในครัวเรือน ทำให้มีการปรับตัวด้านการเงินดีกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สนทยา เขมวีรัตน์

และดวงใจ เขมวรัตน์ (2552) ที่ศึกษาการวางแผนทางการเงินของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาเพศชาย มีคะแนนเฉลี่ยระดับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน โดยรวมสูงกว่านักศึกษาหญิง พบว่า นักศึกษาเพศชาย มีคะแนนเฉลี่ยระดับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินด้านการใช้จ่าย และด้านการลงทุน สูงกว่านักศึกษาเพศหญิง

6. ด้านสภาพภาพ บุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่มีสภาพภาพต่างกัน ทำให้การปรับตัวด้านการเงินโดยรวมต่างกัน ซึ่งผลวิจัยพบว่า สภาพภาพสมรรถภาพปรับตัวด้านการเงินมากที่สุด ทั้งในด้านรายได้ ด้านรายจ่าย ด้านหนี้สิน และด้านการออมและการลงทุน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า สภาพภาพแตกต่างกันจะมีภาระด้านการเงินต่างกัน โดยเฉพาะผู้ที่สมรส เพราะมีภรรยาหรือสามีต้องดูแล และหากต้องการมีลูกแล้วค่าใช้จ่ายยิ่งมากขึ้น ดังนั้นการวางแผนทางการเงินยังเป็นเรื่องสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไกรวิชัย ประชุมพันธ์ (2561) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของผู้บริโภคเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีสภาพภาพต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการออมเพื่อใช้จ่ายในอนาคตแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

7. ทักษะคิดต่อการบริหารการเงินส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินโดยรวม ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การมีทักษะคิดทางการเงินที่ดี เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมการหาเงิน การใช้จ่าย การเก็บออม การวางแผนทางการเงิน ตลอดจนการนำเงินไปลงทุน ให้เกิดดอกผลออกงายได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ กอบชัย นิกรพิทยา และ วุฒิพล ฉัตรจรัสกุล (2562) ที่ศึกษาพฤติกรรมการปรับตัวด้านการเงินของภาคครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนส่วนใหญ่มีทักษะคิดต่อการบริหารการเงิน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีการวางแผนด้านการเงินร่วมกันระหว่างสมาชิกในครัวเรือน การบริหารการเงินให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ทุกคนต้องมีวินัยและมีความซื่อสัตย์ ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการเงินของครัวเรือนให้ชัดเจน

8. ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านภาวะเศรษฐกิจ ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงิน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการที่โรคระบาด COVID-19 ทำให้เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ส่งผลโดยตรงต่อการจ้างงาน รายได้ของครัวเรือน และอัตราดอกเบี้ยนโยบายในระดับต่ำเป็นเวลานาน ส่งผลให้การออมลดลง ลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยงมากขึ้น และมีการสะสมหนี้ จากการวิจัยพบว่าบุคลากรมีความรู้และการปรับตัวในด้านรายจ่าย ด้านหนี้สิน การออมและการลงทุนในระดับมาก ดังนั้นบุคลากรจะสามารถปรับตัวทางการเงินได้เร็วจากการวางแผนทางการเงินที่ดีตั้งแต่ต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริสุข อินละคร (2548) อ่างอิงใน กิจติพร สิทธิพันธ์ (2552) กล่าวไว้ว่า ในการวางแผนการเงินส่วนบุคคลต้องคำนึงถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจต่าง ๆ เช่น อัตราดอกเบี้ย ในเรื่องของการวางแผนการออมและการลงทุน เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยจะมีผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลในด้านการกู้ยืม

9. ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงิน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บุคลากรที่มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงหรือบุคคลที่มีความสำคัญกับตนมาก ด้วยความใกล้ชิดและความน่าเชื่อถือของบุคคลเหล่านั้น ทำให้รู้จักการปรับตัวด้านการเงิน สอดคล้องกับแนวคิดของ (Ajzen,1991) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (Normative) ถ้าบุคคลได้เห็นหรือรับรู้ว่าคุณค่าที่มีความสำคัญ

ต่อเขา ได้ทำพฤติกรรมนั้น ก็มีแนวโน้มที่จะคล้อยตามและทำตามด้วย ซึ่งบุคคลหรือกลุ่มอ้างอิงที่สำคัญแต่ละเรื่องจะขึ้นอยู่กับประเด็นเรื่องหรือพฤติกรรมที่สอดคล้องกับกลุ่มอ้างอิงนั้น

10. ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านอิทธิพลของสื่อ ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงิน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บุคลากรได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนมาก ทำให้มีการปรับตัวด้านการเงิน ทั้งนี้เพราะ สื่อต่าง ๆ มีบทบาทอย่างมากในการเปลี่ยนรูปแบบพฤติกรรมและแบบแผนในการดำรงชีวิต นอกจากนี้ ยังเข้ามาเปลี่ยนมุมมอง วิธีคิด ทศนคติต่าง ๆ รวมทั้งค่านิยมทางสังคมและวัฒนธรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้สื่อสารได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สยานนท์ สหุพันธ์ (2561) ที่ศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารจัดการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี พัทยา ผลการวิจัยพบว่า ช่องทางการทำธุรกรรมทางการเงิน สื่อต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต แอปพลิเคชัน มือถือ มีผลต่อการบริหารจัดการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาสูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 อยู่ในระดับมาก

11. วิกฤต COVID-19 ไม่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินโดยรวมของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน แต่เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า วิกฤต COVID-19 ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงิน ด้านการออมและการลงทุน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีแหล่งรายได้ที่มีความมั่นคง จึงไม่ส่งผลให้บุคลากรมีความกังวลเกี่ยวกับวิกฤต COVID-19 และการปรับตัวด้านการเงิน ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสมชัย จิตสุชน (2563) งานวิจัยของโครงการประเมินผลกระทบของการแพร่ระบาดของโควิด-19 ในมิติสังคมและเศรษฐกิจ ผลวิจัยพบว่า โควิด-19 ส่งผลกระทบต่อทุกระดับ ยกเว้นราชการ เนื่องจากข้าราชการจะไม่มีปัญหาตกงานหรือมีรายได้น้อยลง หากไม่นับกลุ่มข้าราชการและพนักงานของรัฐ ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 73.2 มีรายได้ลดลงหลังเกิดการระบาด กว่าร้อยละ 70 ของผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่า ถูกกระทบจากโควิดในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เช่น ถูกพักงาน เลิกจ้าง ยอดขายลดลง หรือปิดกิจการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1.1 เพื่อตอบสนองต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคคล ดังนั้นในการปรับตัวด้านการเงินด้านรายได้ ควรสร้างหรือส่งเสริมให้บุคลากรมีรายได้เพิ่มขึ้น นอกเหนือจากการเพิ่มเวลาทำงานให้มากขึ้น เพื่อที่จะได้รับค่าล่วงเวลา (Overtime) บุคลากรควรทำอาชีพเสริมเพื่อหารายได้เพิ่มเติม มีรายได้เสริมจากดอกเบี้ยหรือเงินปันผล หรืออาจจะหารายได้เสริมจากกำไรจากการซื้อขายหุ้น เพื่อสร้างความมั่นคงด้านการเงิน ส่งเสริมให้ศึกษาหาความรู้เพื่อที่จะหาหนทางเพิ่มรายได้ ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาการปรับตัวด้านรายได้ให้เหมาะสมกับบุคลากรโดยจำแนกตาม สถานภาพ ที่แตกต่างกัน

1.2 เพื่อตอบสนองต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคคล ดังนั้นในการปรับตัวด้านการเงินด้านรายจ่าย ควรสร้างหรือส่งเสริมให้บุคลากรมีวางแผนด้านรายจ่ายให้เหมาะสม โดยการวางแผนการใช้เงินโดยจัดลำดับความสำคัญของค่าใช้จ่าย และคำนึงถึงความจำเป็น ตั้งงบประมาณสำหรับซื้อของที่อยากได้ ตรวจสอบราคาสินค้าก่อนตัดสินใจซื้อ และวางแผนเรื่องเที่ยวให้เหมาะสมกับเงินที่มีอยู่ ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาการปรับตัวด้านรายจ่ายให้เหมาะสมกับบุคลากรโดยจำแนกตาม เพศ ที่แตกต่างกัน

1.3 เพื่อตอบสนองต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคคล ดังนั้นในการปรับตัวด้านการเงินด้านหนี้สิน ควรสร้างหรือส่งเสริมให้บุคลากรมีจัดการกับภาระหนี้สินอย่างเหมาะสม เช่น จำกัดภาระผ่อนหนี้ไม่ให้เกิน 35% - 45% ของรายได้ต่อเดือน หนี้สินที่ต้องใช้ระยะเวลาชำระนานกว่า 1 ปี จะบริหารเพื่อให้ประหยัดดอกเบี้ยและร่นระยะเวลาในการผ่อนชำระลง ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาการปรับตัวด้านหนี้สินให้เหมาะสมกับบุคลากร โดยจำแนกตาม สถานภาพ ที่แตกต่างกัน

1.4 เพื่อตอบสนองต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคคล ดังนั้นในการปรับตัวด้านการเงินด้านการออมและการลงทุน ควรสร้างหรือส่งเสริมให้บุคลากรมีการออมและการลงทุนอย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้เพิ่มเติมเพิ่มขึ้น เพื่อที่จะมีความรู้ด้านการออมและการลงทุน มีความพร้อมในการลงทุนเมื่อมีโอกาสทางการเงินเกิดขึ้น และเมื่อการลงทุนมีความผันผวนมากขึ้น จะลงทุนโดยกระจายความเสี่ยงไปยังสินทรัพย์หลาย ๆ ประเภทในสัดส่วนที่เหมาะสมกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาการปรับตัวด้านการออมและการลงทุนให้เหมาะสมกับบุคลากร โดยจำแนกตาม สถานภาพ ที่แตกต่างกัน

1.5 ทักษะคิดต่อการบริหารการเงิน ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารวางแผนทางการเงินของบุคลากรสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ให้มีทักษะคิดต่อการบริหารการเงินด้านบวก ให้อัจฉริยะคุณค่าความสำคัญของเงินและกล้าที่จัดการเงิน ชัยชนะแข่งในการหาวิธีการใหม่ ๆ ศึกษาหาความรู้ เพื่อที่จะต่อยอดสร้างรายได้และทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นเพื่อประโยชน์ตัวเอง และปรับตัวด้านการเงินได้เป็นอย่างดี

1.6 ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านอิทธิพลของสื่อ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อ อาจจะโดยการมีการให้ความรู้ ด้านการวางแผนด้านการเงิน หรือด้านการลงทุน เป็นวารสาร บทความต่าง ๆ เผยแพร่ให้บุคลากรได้ศึกษา เพราะการได้รับความรู้ หรือการโน้มน้าวจากสื่อต่าง ๆ จะทำให้บุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารด้านการเงินและมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น ซึ่งจะทำให้บุคลากรมีการปรับตัวด้านการเงินที่ดี

1.7 ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับกลุ่มคนในสังคมบุคลากรภายในองค์กร ไม่ว่าจะเป็น หัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน ดังนั้นอาจจะต้องให้ความสำคัญกับพฤติกรรมคนรอบข้างของบุคลากร โดยผู้บริหารควรจัดการอบรม ให้ความรู้ด้านปรับตัวด้านการเงินรวมถึงการวางแผนทางการเงิน ควรมีการวางแผนโดยใช้กลุ่มบุคคลอ้างอิง ทั้งคนในครอบครัว เพื่อนสนิท เพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมอาชีพ กลุ่มบุคคลที่มีชื่อเสียงต่าง ๆ ในสังคม ผู้เชี่ยวชาญ ในการสร้างความน่าสนใจ การให้ข้อมูล และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริหารการเงิน เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรมีการวางแผนบริหารการเงินที่ดี ซึ่งจะทำให้บุคลากรมีการปรับตัวด้านการเงินที่ดีด้วย

1.8 ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ด้านภาวะเศรษฐกิจ ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับ ด้านภาวะเศรษฐกิจ สำหรับหน่วยงานภาครัฐที่ดูแลด้านตลาดเงินและตลาดทุน เช่น สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นต้น รวมไปถึงหน่วยงานภาคเอกชน เช่น สถาบันการเงินต่าง ๆ ควรมีมาตรการส่งเสริมต่าง ๆ เช่นการออมและการลงทุน โดยอาจมีแรงจูงใจในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การให้ผลประโยชน์ทางภาษี อัตราดอกเบี้ยเงินออมที่สูงขึ้นซึ่งจะทำให้บุคลากรมีการปรับตัวด้านการเงินที่

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติมที่ส่งผลต่อการปรับตัวด้านการเงินของบุคลากรสำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดิน เช่น ประสบการณ์ในการทำงาน นโยบายของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเกี่ยวกับ ค่าตอบแทนหรือสวัสดิการต่าง ๆ เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาประชากรกลุ่มอื่น ๆ เช่น พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทอื่นในภาคเอกชน เป็นต้น

2.3 นอกจากนี้งานวิจัยในครั้งต่อไปอาจทำการศึกษาด้านการเงินส่วนบุคคลในประเด็นอื่น ๆ ที่ เฉพาะเจาะจงมากขึ้น เช่น พฤติกรรมการลงทุน พฤติกรรมการใช้จ่ายอย่างเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

กิตติพร สิทธิพันธุ์. 2552. *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนใน กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ไกรวิชญ์ ประชุมพันธ์. 2561. *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของผู้บริโภคเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวน สุรนันทน์.

กอบชัย นิกรพิทยา และ วุฒิพล ฉัตรจรสกุศล. 2562. *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการปรับตัวด้าน การเงินของภาคครัวเรือนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม*. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม-มิถุนายน 2562.

กรณิกา วาระวิชะนี. (2560). *ความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของพนักงานในสถาบัน การเงิน กรณีศึกษาจากพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์*. สารนิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

เจนจิรา วงษ์อินตา. 2559. *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการใช้นวัตกรรมบริการทางการเงินเพื่อสนับสนุน การลงทุนและการวางแผนจัดการสินทรัพย์สำหรับกลุ่มนักลงทุนรายย่อย*. สารนิพนธ์วิทยาศาสตร มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ธนาคารแห่งประเทศไทย ฝ่ายส่งเสริมความรู้ทางการเงิน. 2563. *บทเรียนชวนคิด หลังวิกฤติโควิด19*. BOT พระสยาม Magazine. ฉบับที่ 3 เดือน พฤษภาคม-มิถุนายน 2563 : 27.

ปรีชา วิทยาภรณ์. 2559. *กระบวนการแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สนทยา เขมวีรัตน์ และดวงใจ เขมวีรัตน์. 2556. *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลของบุคลากร กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร*. บริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล.

สยานนท์ สหุพันธ์. 2561. *พฤติกรรมการบริหารจัดการการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาวิทยาลัยดุสิตธานี พัทยา*. บริหารธุรกิจ, วิทยาลัยดุสิตธานี.

สมชัย จิตสุชน. 2563. *การประเมินผลกระทบของการแพร่ระบาดของโควิด-19 ในมิติสังคมและเศรษฐกิจ*. ค้นเมื่อ 11 ตุลาคม 2563, จาก <https://news.trueid.net/detail/jzDeYkOLmMOy>